

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 14. Stycznia. — Dzisiejszy Monitor zamieszcza depeszę z Wiednia, według której 15,000 Turków d. 6. b. m. Citale pod Kalafatem. Rosyane stracili 2500 żołnierzy. 18,000 Rosyan pospieszyło z Karaulu na odsiecz, ale zmuszeni byli cofnąć się ze stratą 250. Dnia 7. rozpoczęła się nowa wala bez stanowczego skutku. Dnia 7. znów przyszło do bitwy.

— Cesarski dekret rozporządza bicie 5 frankówek w złocie.

— Na giełdzie dzisiejszej podniosły się kursa, w skutek wiadomości pokojem tchnących. 3-procentowa renta podniosła się z 70 fr. 70 cent. na 72 fr.

Wiedeń, 14. Stycznia. — Austriacka korespondencya donosi, że w dniu 3. Stycznia cała skombinowana flota udała się na morze czarne. Wysłano wprzód uwiadomienie do Sewastopola, o wejściu tén floty, aby uniknąć starcia się.

Wiedeń, 13. Stycznia. — Odpowiedź porty, zawierająca przyjęcie propozycyi czterech wielkich mocarstw nadeszła tu. Czterej reprezentanci wielkich mocarstw uważają odpowiedź tę za dostateczną i niebawem odesła ją do Petersburga.

Mówią, że staczano bitwy pod Cetate niedaleko Kalafatu z rozmaitem szczęściem.

Ateny, 6. Stycznia. — Zakaz wywozu i wolność dowozu zboża przedłużono do końca Marca.

Berlin, d. 13. Stycznia. — Naj. Pan powrócił z Frejenwalde na zamek w Charlottenburgu.

Berlin, d. 15. Stycznia. — Naj. Pan raczył nadać pobórcy, byłemu porucznikowi Opper w Greven, powiecie monasterskim i praktycznemu lekarzowi Dr. Bornitz w Wrietzen order orla czerwonego 4 klasy.

Berlin, d. 15. Stycznia. — Według obwieszczenia ministra handlu, przemysłu i robót publicznych, przypuszczone będą na wystawę powszechną paryżką, która się rozpocznie d. 1. Maja r. 1855, wszystkie towary zakazane celną taryfą francuzką i mogą być po ukończeniu wystawy sprzedane we Francyi za opłatą 30 procentu wartości tych towarów.

— Według etatu finansowego państwa na rok 1854., obliczoną jest wartość zboża dla wojska, mimo podwyższonych cen, jak w roku zeszłym. Cenę więc obliczono 29½ tal. za wencpel żyta, 16½ tal. za wencpel owsa. Zastrzeżono przecie, że gdyby ceny podniosły się wyżej, natenczas wniosek później uczynionym będzie o potwierdzenie wyższego rozchodu. Etat na rok bieżący podano na 33,970 wencpli żyta, owsa na 92,236 wencpli. W roku zeszłym obliczono ten etat na 34,113 wencpli żyta i 91,769 wencpli owsa.

Królestwo polskie.

Warszawa, dn. 6. Stycznia. — Przed kilku dniami dziennik berliński Kreuzzeitung ogłosił, że cesarz rosyjski nakazał ogólną mobilizacyą w całym państwie. Nationalzeitung prostując to doniesienie mówi, że cesarz wydał rozkaz postawienia na stopie wojennej armii rezerwowej, lecz nie powołuje ani pierwszego ani drugiego wezwania co nastąpić musiało, gdyby całą armią mobilizowano. Co berlińska Gaz. Krzyżowa rozumie przez nakaz ogólną mobilizacyi, nie wiem, i zapewne nikt w całym cesarstwie rosyjskiem nie mógłby mi tego wytłomaczyć. Zdaje się — czytając prostujące i objaśniające wyrazy Nationalzeitung — iż dziennikarz niemiecki wydał w imieniu cesarza rosyjskiego ukaz powołujący w całej Rosyi landwery pierwszego i drugiego wezwania, a może nawet landsturm!

Znając zupełną niewiadomość lub błędne i powierzchowne wyobrażenia pisarzy zachodnich, a nawet tamedycznych ludzi stanu o narodach i krajach słowiańskich, nie zadziwiłaby mnie bynajmniej w dziennikarzach niemieckich nieznaną organizacyi państwa rosyjskiego, gdybym nie wyczytywał w tychże dziennikach najdokładniejszych niby podań o planach wojny ks. Gorkakowa i Omera baszy i długich rozpraw o położeniu i ruchach armii rosyjskiej i tureckiej. Przypomnienie jednak, iż według filozofów niemieckich jedynie prawda wyprowadzona a priori z czystego rozumu jest nieomylną, wyjaśniło mi rzecz całą: zapewne te niemyślne wiadomości o planach wodzów rosyjskich, poruszeniach wojsk i rozkazach cesarskich wysnute są a priori z czystego rozumu dziennikarzy berlińskich. Nie dla was, lecz dla nich donieść muszę, iż Rosya nie posiada organizacyi landwery i landsturmów. Nigdy w najtrudniejszych nawet okolicznościach nie powoływała popolitego ruszenia; wezwanie takowe niezgodne jest z zasadą organiczną samowładnego rządu. Nakoniec rząd rosyjski nie potrzebuje powoływać popolitego ruszenia i tworzyć tłumów nieregularnych, mając moc wcielić w szeregi armii regularnej całą ludność zdolną do noszenia broni.

Armia rosyjska czynna jeszcze w 1818 r. postawiona została na stopie wojenną i ciągle na niej zostaje. Armia ta składa się z sześciu korpusów armijskich pieszych, z trzech korpusów armijskich jazdy, z korpusu gwardyjskiego pieszego, z korpusu gwardyjskiego jazdy, z korpusu grenadyerów; oprócz tego, z czterech korpusów uorganizowanych wedle osobnych prawideł to jest: z korpusu finlandzkiego, sybirskiego, orenburskiego i kaukazkiego, do którego teraz przydzielona jest jedna dywizya z szóstego korpusu armijskiego. Korpus pieszy liczy wntien 60,000 ludzi, lecz rzeczywiście liczy 50,000 żołnierzy, chociaż postawiony jest na stopie wojenną; korpus jazdy około 15,000 koni; korpus Kaukazki 100,000 ludzi. Armia rezerwową składają bataliony rezerwowe i posilenia czyli osady wojskowe, tak piesze w środkowej Rosyi, leżące w okolicach Nowogrodu i Pskowa, jak jazdy w południowej Rosyi rozłożone. Armia nakoniec wewnętrzna tworzy 200 batalionów garnizounych składających się z żołnierzy starych i do służby w polu niezdatnych.

Ogólna siła armii rosyjskiej na stopie wojennej przeszło 800,000 ludzi wynosi. Rozkaz postawienia na stopie wojennej armii rezerwowej wydany był jeszcze w zimie, jak wam to jakiś korespondent z Warszawy w Maju donosił. Wprawdzie zruchomienie rezerw nie jest jeszcze skończone, uzbrojenia trwają ciągle, jak to okazał nader silny pobór wojskowy tegoroczny — któremu podobny drugi w Marcu ma nastąpić — jednak jeszcze na wiosnę Rosya poruszyła wszystkie swoje siły, stanęła na pełnej stopie wojennej i gotowa na wszelki wypadek, nawet na wojnę europejską, ruszyła śmiało do swego celu.

Ztąd w sprawie wschodniej Rosya ma wielką wyższość na państwami zachodnimi: widzi jasno swój cel, idzie prosto do niego, przygotowana zwalczyć każdą przeszkodę, którą na swój drodze napotka. Państwa zachodnie ciągle się wahają, nie są pewne ani siebie, ani swoich celów, ani celów Rosyi. Z każdym dniem położenie Rosyi staje się korzystniejszej, zyskuje ona bowiem czas do odbycia najtrudniejszej operacyi wojennej, jaką jest dla niej skoncentrowanie sił rozstawionych na tak wielkiej przestrzeni państwa. Przeciwnie z każdą ubiegłą chwilą utrudnia stanowisko Francyi i Anglii, a ich współdziałanie stokroć utrudni się po przejściu Dunaju przez Rosyan, co wcześniej lub później nastąpić musi, gdy Turcyja własnym siłom pozostawiona zostanie. Wówczas bowiem cała ludność Turcyi grecko chrześcijańskiego wyznania powstanie przeciw sultanowi. Osoby dobrze obeznane na miejscu z usposobieniem ludności chrześcijańskiej w Turcyi twierdzą, iż w wprawdzie wyższe duchowieństwo, obawiające się utracić swą niezależność pod rządem rosyjskim, i klasa oświeceniowa jest za rządem tureckim i zachodem; niższe jednak duchowieństwo i masa ciemnego ludu pokłada na Rosyi nadzieje swego wyzwolenia. Uroczyste obchody zwycięstw Rosyan po cerkwiach Bulgaryi i Wołoszczyzny, oburzenie Bulgarów 1849 r. przeciw szczytkom wojsk węgierskich wyszłym za granicę i ciągnącym do Szumli, z powodu, iż walczyli przeciwko Białemu carowi i Rosyanom — stwierdzają te podania. Po powstaniu chrześcijan w Turcyi jakże przykrem będzie działanie Francyi i Anglii. Komu wówczas nieść pomoc, chrześcijanom czy Turkom? W razie niemożności utrzymania Turcyi, jakim sposobem tworzyć na brzegach Bosforu i Dunaju grecko słowiańskie państwo niepodległe wpływowi i opiece Rosyi, a której orężowi winnoby było swoje istnienie? — Może ajenci dyplomatyczni państw zachodnich, obeując jedynie z oświecenijszymi Słowianami i Grekami tureckimi, błędne dali wyobrażenie swym rządóm o usposobieniu ludności grecko-chrześcijańskiej w Turcyi. Czas.

Rada administracyjna królestwa, postanowiła: Jan-August dwóch imion Burmejster Radoszkowski, urodzony w mieście Łomży, który zamieszkuje tam stale do r. 1839., w tymże roku zbiegł za granicę i przyłączył się do Polskiej emigracyi; w skutek czego uznany został za wygnańca z kraju i ulega karze konfiskaty majątku, bąc już zasekwestrowanego, bąc następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł postanowieniem z d. 2. (14.) Kwiet. 1835. wskazyanych.

Rada administracyjna królestwa postanowiła: Osoby niekorzystające z amnestyi, za granicę zbiegłe w roku 1831., których nieobecność w kraju świeżo odkryta została, mianowicie: Jan Barciński, b. podoficer 1 pułku liniowego; Napoleon Bronikowski, b. porucznik 22 pułku liniowego; Szymon Daniłowicz, b. żołnierz z 3. pułku liniowego; Jacenty Dembiński, b. podoficer z 1. pułku ułanów; Tadeusz Dembiński, b. podporucznik artyleryi konnej; Aleksander Fijałkowski, b. porucznik; Teofil Garyński, b. porucznik ułanów; Bonaweniura Godebski, b. podoficer 1 pułku liniowego piechoty; Cyprjan Godebski, b. porucznik ułanów; Józef Godebski, b. kapitan grenadyerów; Jan Nepomucen Janowski, b. referent komisyi rządowej przychodów i skarbu;

